

14. PIELIKUMS

Būtiskākie rezultāti no aptaujas “Sociālais darbs kopienā un NVO”

METODISKAIS MATERIĀLS SOCIĀLAJAM DARBAM
kopienā

2023. gads

14. pielikums. Būtiskākie rezultāti no aptaujas “sociālais darbs kopienā un NVO”

Metodikas izstrādē priekšizpētes laikā tika veikta anketēšana, kurā uzrunājām gan sociālos darbiniekus sociālajos dienestos, gan NVO pārstāvjus. Anketēšana tika veikta 2021. gada nogalē. Izstrādājām divas atsevišķas vietnē visidati.lv aizpildāmas aptaujas anketas (“Sociālais darbs kopienā” un “Sociālais darbs kopienā un NVO”) ar jautājumiem par svarīgākajām kopienas iezīmēm, par SDK izpratni, par sociālā darbinieka kopienā pienākumiem un kompetencēm, izmantojamām metodēm, līdzšinējo pieredzi, veicot kādu no SDK uzdevumiem, labās prakses piemēriem un SDK attīstību nākotnē.

Aptaujas anketu aizpildīja 109 sociālie darbinieki un 37 NVO pārstāvji. Papildus anketēšanai tika organizētas individuālas ekspertu intervijas ar sociālā darba izglītotājiem, pakalpojumu attīstītājiem, kā arī organizētas fokusgrupas ar pašvaldību vadītājiem.

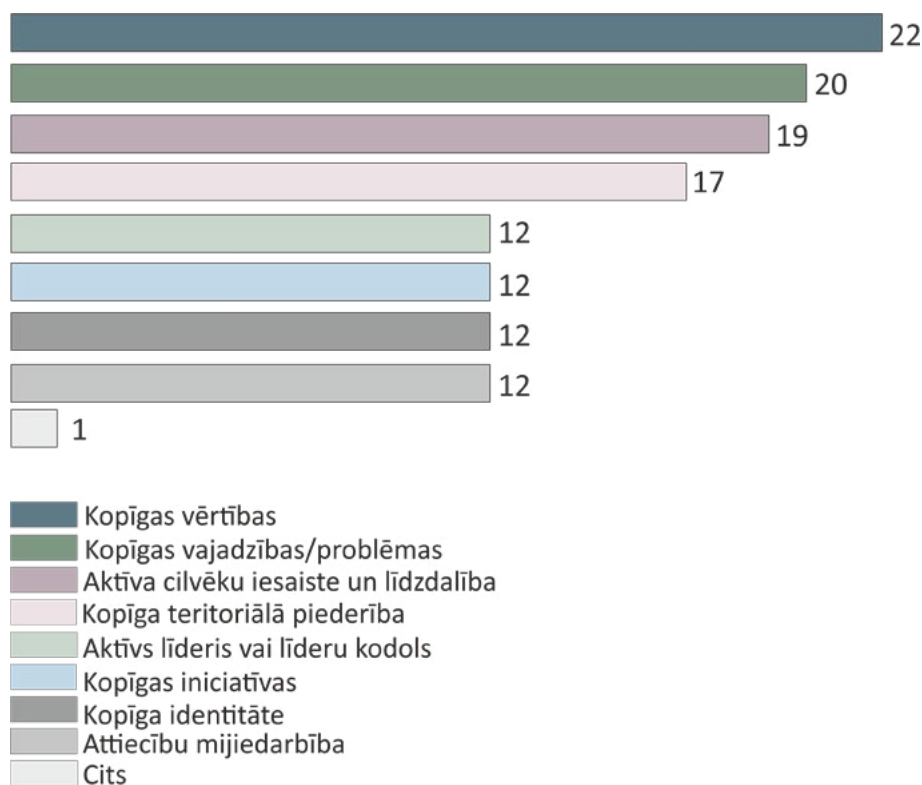
Izzinot izpratni par jēdzienu “kopiena” sociālo darbinieku vidū un to NVO pārstāvju vidū, kas ikdienā veic dažādas aktivitātes kopienā, anketas rezultāti apliecina, ka izpratne ir atšķirīga.

NVO pārstāvji kā svarīgākās kopienas iezīmes (1. attēls) ir norādījuši kopīgas vērtības (minēts 22 reizes), kam seko kopīgas vajadzības/problēmas (minēts 20 reizes) un aktīva cilvēku iesaiste un līdzdalība (minēts 19 reizes).

1. attēls

Galvenās kopienas iezīmes NVO pārstāvju skatījumā.

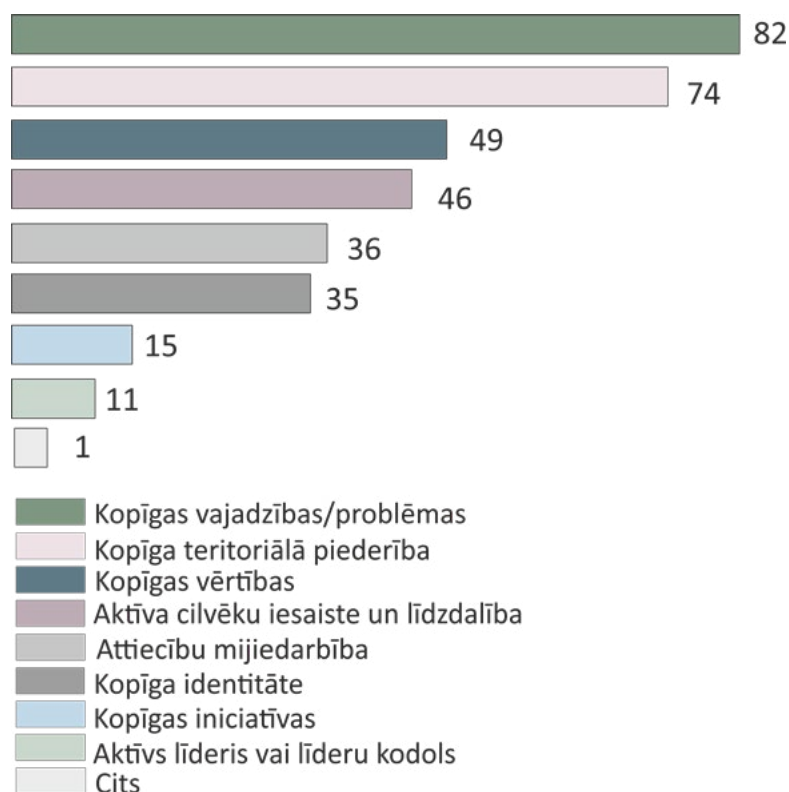
Avots: nepublicēta aptauja “Sociālais darbs kopienā un NVO”, 2021

Savukārt sociālie darbinieki (2. attēls), atbildot uz jautājumu par kopienas iezīmēm, visbiežāk ir norādījuši kopīgas vajadzības/problēmas (80 reizes) un kopīgu teritoriālo piederību (73 reizes), kas NVO pārstāvju vērtējumā ir ceturrtā biežāk nosauktā iezīme. Tālāk seko kopīgas vērtības (47 reizes) un aktīva cilvēku iesaiste un līdzdalība (46 reizes).

Galvenās kopienas iezīmes sociālo darbinieku skatījumā.

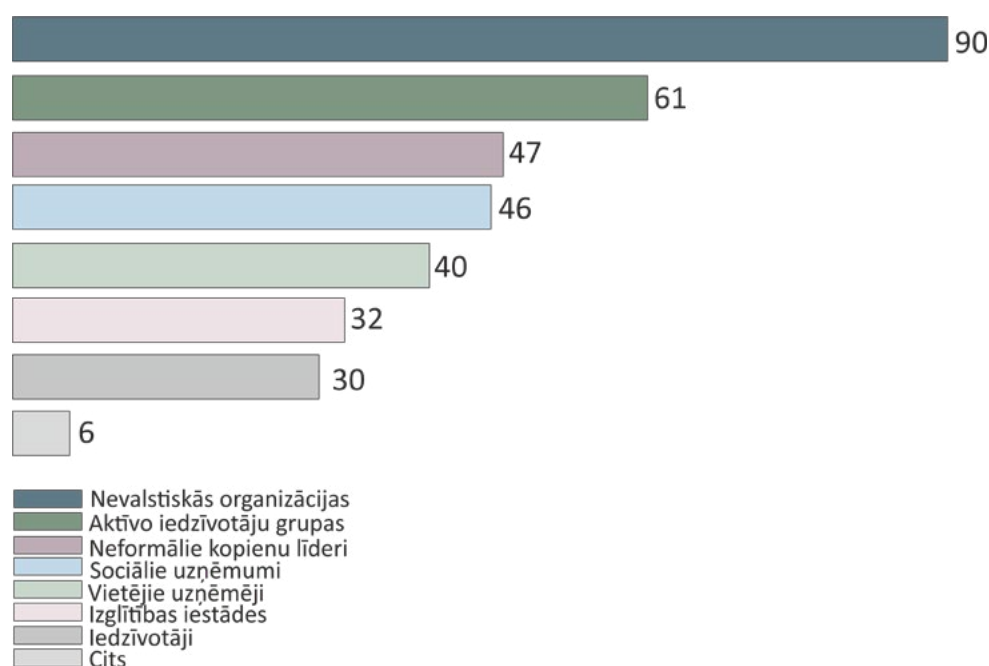
Avots: nepublicēta aptauja "Sociālais darbs kopienā un NVO", 2021

Izzinot viedokli par nozīmīgākajiem partneriem sociālā darba attīstībai, aptaujātie sociālo dienestu pārstāvji kā galvenos sadarbības partnerus saskata NVO (minēts 90 reizes). Bieži atzīmētas arī aktīvās iedzīvotāju grupas (minēts 61 reizi), neformālie kopienas līderi (minēts 47 reizes), sociālie uzņēmēji (minēts 46 reizes) un vietējie uzņēmēji (minēts 40 reizes) (skatīt 3. attēlu).

Sadarbības partneri, attīstot sociālo darbu kopienā.

Avots: nepublicēta aptauja "Sociālais darbs kopienā un NVO", 2021

Atbildēs par NVO lomu kopienas attīstības procesos ir plaša izpratne par NVO funkcijām un primāri uzsvērtas teritoriālās kopienas. Atbildēs vērojama arī viedokļu atšķirība par NVO nepieciešamību. Dažas no atbildēs sniegtajām respondentu atbildēm.

- *NVO ir vieta, kur tikties un komunicēt. Nepieciešamas telpas, infrastruktūra.*
- *Nozīmīga, bet pārvērtēta.*
- *NVO ir viens no labiem un iesaistāmiem partneriem kopienas attīstības procesos. Bieži vien NVO ir labo pārmaiņu iniciators, inovāciju nesējs, bet ļoti atbalstāms – gan finansiāli, gan mentāli, gan ar rīcībspēju, plānošanu u.tml. resursiem, kas bieži vien ir pašvaldības pusē.*
- *Kopienai nav obligāti jābūt kā NVO, tā var pildīt savas funkcijas arī neatkarīgi no juridiskā statusa.*
- *Valsts un pašvaldību iestādes bieži vien nespēj palīdzēt kopienām, jo šīm iestādēm ir savi noteikumi un prioritātes, tām jārikojas saskaņā ar visu iedzīvotāju vēlmēm, ne tikai kādas konkrētas kopienas. NVO var virzīt maksimālu enerģiju konkrētās kopienas attīstībā – piesaistīt finansējumu, informēt sabiedrību, veicināt sarunas ar citām iestādēm.*
- *Iedvesmotājs un iniciators.*
- *NVO ir vistuvāk cilvēku reālajām vajadzībām un nav tik formāls, kā, piemēram, valsts vai pašvaldību darbs. NVO kā interešu aizstāvības grupām ir iespēja ietekmēt normatīvo regulējumu un uzlabot valsts, pašvaldību un pat uzņēmumu sniegtos pakalpojumus savām mērķauditorijām, lai padarītu resursu (laika, naudas) tērēšanu efektīvāku un virzītu uz konkrētu mērķi. NVO arī palīdz apvienot kopienas, vāc par tām informāciju, kuru pēc tam izmanto šaurākā vai plašākā interešu aizstāvībā dažādos līmeņos. NVO ir kā resurss attīstības procesu veicināšanā.*
- *Svarīgi ir, lai katrā pagastā vai mazā apdzīvotā vietā būtu kāda NVO, kas pulcētu vietējos iedzīvotājus, lai kopīgi darbotos un veidotu labāku dzīves vidi. NVO ar dažādu projektu starpniecību un brīvprātīgā darba ieguldījumu apmierina iedzīvotāju vajadzības un vietējās vides sakārtošanu.*

Visas iesaistītās puses atzīst, ka sadarbība būtu nepieciešama, tomēr tikai 35% no aptaujātajiem NVO pārstāvjiem ir atzīmējuši, ka sadarbojas ar pašvaldības sociālo dienestu (4. attēls).

4. attēls

NVO sadarbība ar sociālo dienestu.

Avots: npublicēta aptauja "Sociālais darbs kopienā un NVO", 2021

